

Vinni-Pakusti Gümnaasiumi põhikooli emakeele ja kirjanduse ainekava.

1. ÕPETUSE EESMÄRGID

Põhikooli emakeeleõpetusega taotletakse, et õpilane

- kasutab kõnet ja kirja vastavalt olukorrale ja eesmärgile, kirjutab õigesti;
- suhtub oma keelekasutusse kriitiliselt, on valmis seda täiustama; oskab kasutada keelekäsiraamatuid ning tunneb selleks vajalikke mõisteid;
- omandab põhiarusaamad emakeelest ja keelest üldse;
- arendab isikustiili, kujundab selget ja arusaadavat kõnet ja kirja;

Põhikooli kirjandusõpetusega taotletakse, et õpilane

- oskab lugeda ja kuulata aktiivselt ja kontsentreeritult;
- loeb eesmärgipäraselt ja mõistab loetut;
- orienteerub tekstiliikides, sealhulgas massiteabetekstides;
- huvitub kirjandusest, oskab näha seoseid kirjanduse ja teiste kunstiliikide vahel;
- tunneb oma rahvuskirjandust.

2. AINEKAVA 7. – 9. KLASSILE

ÕPPESISU

KEELETEADMISED

7. klass	8. klass	9. klass
Käändsõnad: nimi-, omadus-, ase- ja arvsõnad. KI, EÕ, TK	Lause tähendusosad ja lauseliikmed. Alus, öeldis, sihitis, määrus, öeldistäide. KK	Peamised sõnajärjemallid SO, Õ, M.
Käänamine. Soovitatavad i-mitmuse vormid. Võrdlemine. Soovitatavad i-ülivõrde vormid. Õ	Rind- ja põimlause. Lauselühend. Interpunktsioon. Õ	Veakriitilised reksioonid. Õ
	Pöördsõnad: isik, aeg, kõneviis, tegumood, kõnelaad. Infinitiiv ja partitsiip. Õ	Lausete seostamine tekstiks. Õ, KI
		Ortograafia. Lühendid. Õ, KI
		Sõnavormid. Tüvi, liide, tunnus ja lõpp.

Tüvemuutused. Välde ja astmevaheldus. Õ, KI		Sõnamoodustus. Nimi-, omadus-, määr- ja tegusõnamoodustuse Õ, KI näiteid.
Muutumatud sõnad. Õ, KI	Pööramine. Õ, KI	Ülevaade keele ajaloost, arengust ja muutumisest. Õ, KI, VK,
Ortograafia. Õ, KI	Ortograafia. Õ, KI	Murded.
		Sõnavara: tähtsamad sõnaraamatuliigid. Õ, KI, VK,
		Funktsinaalstiilid. Õ,

KOMMUNIKATIIVSED OSKUSED. TEGEVUSED. TEKSTID.

7. klass	8. klass	9. klass
Vestlus, sõnavõtt, nende tehnika. CV kirjutamine Õ, KI, VK,	Ettekanne. Sõnavõtt. Protokoll Suhtlustreening Õ, KI, VK,	Diskussioon, koosolek, nende tehnika. Õ, KI, VK,
Proosateksti dramatiseerimine ning dramatiseeringu ettekandmine. Õ, KI, VK,	Eritüübiliste isiku-, kunsti- ja ühiskonnaprobleemekäsitlevate tekstide (kõne, kiri, artikkel jm) lugemine ja analüüsimine. Õ, KI, VK,	Eneseväljenduse salvestamine, salvestatu kuulamine, vaatamine. Õ, KI, VK,
Teksti struktuur ja liigendus	Suulise ja kirjaliku eneseväljenduse eripära: sõnavara- ja stiilierinevused. Õ, KI, VK, E, Em, So	Eritüübiliste isiku-, kunsti ja ühiskonnaprobleeme käsitlevate tekstide (essee, ülevaade, intervjuu jm) lugemine ja analüüsimine. Õ, KI, VK,
Erinevate tekstide kirjutamine (nt luuletus, haiku, novell jm) Oskab teksti lõpetada Õ, KI, VK,	Erinevate tekstide kirjutamine. Õ, KI, VK,	Erinevate tekstide kirjutamine (nt uudis, reklaam, novell jm.) ja parandamine Õ, KI, VK, So
Infotöö raamatukogus. Õ, KI, VK,	Infotöö raamatukogus. Õ, KI, VK,	Tarbekirjade koostamine (nt avaldus, elulookirjeldus, volitus, seletus jm) Õ, KI, VK, Ev, Em
Kirjandusteooria põhimõisted: karakter, miljö, kujund Õ, KI, VK,	Ilukirjandus võimalikult laias žanrivalikus. Õ, KI, VK,	Teksti arvutitöötlus. Õ, Ev
Ilukirjandus võimalikult laias žanrivalikus. Õ, KI, VK,	Kohustuslik lugeda vähemalt 7 ilukirjanduslikku teost vastavate žanrinäidetena. Õ, KI, VK,	Infotöö raamatukogus. Õ, KI, VK,
Kohustuslik lugeda vähemalt 5 ilukirjanduslikku teost vastavate žanrinäidetena. Õ, KI, VK,	Kirjandusteooria põhimõisted: kirjandusvool, liigid, žanrid, süžee arenguetapid Õ, KI, VK,	Kirjandusteooria põhimõisted: stiil, idee, teema, struktuur. Õ, KI, VK,
Rahvaluule. Algriiim, kordus Õ, KI, VK,	Kunstilised kujundid, võrdlus, isikustamine, metafoor Õ, KI, VK,	Eesti kirjanduse ülevaade. Õ, KI, VK, V, M

Tarbekirjad Õ, KI, VK,	Ajakirjanduszanrid, uudis, juhtkiri, arvamus. Meedia põhimõtted Õ, KI, VK,	Kohustuslik kirjandus: Õ, KI, VK, E, Em
Projekti koostamine Õ, KI, VK, E, Em	Kuulamine, selle järgi ül täitmine Õ, KI, VK,	Koidula "Säärane mulk"
Kuulamine, selle järgi ül täitmine Õ, KI, VK,		E. Vilde "Külmale maale"
Film, teleseriaal Õ, KI, V, E, Em		A. Kitzberg "Libahunt"
		F. Tuglas "Inimese vari"
		A.H. Tammsaare "Kõrboja peremees"
		J. Kross "Wikmani poisid"
		Ühe kaasaegse autori teos
		A. Viirlaid "Ristideta hauad" Isoovitav
		J. Smuuli vabalt valitud teos, näidend "Lea"
		Luulenäiteid M. Underilt, G.Suitsult, H. Runnelilt
		Gailit "Ekke Moor"

3. ÕPITULEMUSED

PÕHIKOOLI LÕPETAJA

tunneb eesti keele süsteemi ja seda kirjeldavaid põhitermineid;
tunneb suulise ja kirjaliku, vaba ja formaalse eneseväljenduse sõnavara-ja stiilierinevusi ning grammatilisi võimalusi;
tunneb lause sisu-ja vormiomadusi;
tunneb kirjanduse põhizhanre
teab peamisi kirjandusteoreetilisi mõisteid;
oskab vältida vigu oma sõna- ja vormivalikus;
järgib oma kõnes põhilisi ortoepianorme;
valdab häälikuõigekirja ning kokku- ja lahkukirjutamise põhimõtteid;
tunneb ja rakendab emakeele nimekirjutuspõhimõtteid;
oskab kirjavahemärgistada loetelu, vastandust, täpsustust, võrdlust, seletust; oskab kirjavahemärke kasutada kõrvallause ja otsekõne piiritlemiseks, samuti lause tegeliku suhtluseesmärgi tähistamiseks tekstis;
kõneleb ja kirjutab selgelt ja arusaadavalt;
tuleb toime erinevates suhtlusolukordades, tunneb ja järgib eesti keele etiketti;
oskab kuulata ja lugeda, oskab teksti liigendada, märkab olulist, eristab peamõtet, tajub lihtsamat allteksti, tabab teksti eesmärki jne;
oskab loetut analüüsida ja loetu üle arutleda ja oma arutlusi kirja panna;
kirjutab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste, koostab tarbekirju;
osaleb vestlustes ja koosolekutel, oskab neid juhtida, teha kokkuvõtet, protokollida, sõna võtta;
valdab emakeeletunnis kujundatud õpioskusi, nt märkmete tegemine, skeemide ja tabelite lugemine ning koostamine, vajaliku info leidmine;
oskab kasutada sõnastikke, õigekeelsusallikaid ja muid teatmeteoseid;
oskab tutvustada 2-3 pikemat teost;
tunneb kohalikke kirjanikke ja kultuuriloo tähtsamaid esindajaid, nende tegevust

MP,2012